

Twee strategieën om een verbetering van de positie van slachtoffers van delicten te bewerkstelligen

Mr. M.S. Groenhuijsen

In Delikt en Delinkwent van september 1985 (p. 609) schreef Th. W. van Veen (zoals bekend een gezaghebbend en bedachtzaam strafrechtjurist): "De idee dat slachtoffers van vermogensdelicten veel van de daders hebben te verwachten mist elke realiteit. Te vrezen valt dat elke regeling die anders suggereert een dode letter zal blijken te zijn. De capaciteit van de wetgever kan beter worden gebruikt".

Een dergelijke opstelling maakt door het daaraan ten grondslag liggende uitgangspunt iedere discussie overbodig omtrent de vraag of er in een justitiële context méér kan worden gedaan aan schadevergoeding voor de beledigde partij. Dit valt te betreuren. Het onderwerp leent zich namelijk ruimschoots voor discussie, en wel- het zal uit het navolgende blijken- voor een gedachtenwisseling van principiële aard.

Het eerste punt dat ik u wil voorhouden is dat, hoewel ieder van ons is begaan met het lot van slachtoffers, dit niet betekent dat wij allerlei verbeteringen in de positie van dat slachtoffer automatisch voor onze rekening zouden kunnen nemen. Want er staat meer op het spel. Er zijn allerlei tegenstrijdige belangen aan de orde die wij zorgvuldig moeten afwegen voordat we kunnen komen tot rechtspolitieke hervormingen. Juristen hebben al tientallen jaren gepleit voor een versterking van de positie van slachtoffers, en aan dat pleidooi is slechts in zeer beperkte mate gevolg gegeven. Dat zou ons enigszins argwanend moeten maken. Ik denk dat wij ons moeten afvragen of de wetgever uit pure lamlendigheid, luiïgheid of onwil niets heeft gedaan. Het lijkt immers uiterst onwaarschijnlijk dat dit de redenen zouden kunnen zijn van de legislatieve inertie. Er zijn dan ook serieuze problemen verbonden aan inschakeling van slachtoffers in strafprocedures, op grond waarvan de Nederlandse wetgever in 1838, maar daarna ook in 1886 en 1926, bewust afstand heeft genomen van het Franse stelsel waarin de benadeelde een veel sterkere positie toekwam. welke zijn nou die redenen die tot aarzeling hebben geleid, tot die verwijdering van de Franse rechtsinstelling van de "partie civile"? Ik noem de drie belangrijkste argumenten:

In de eerste plaats wordt er gevreesd dat de gedrevenheid van slachtoffers het verloop en de uitkomst van de strafrechtelijke procedure zou kunnen bepalen. Omdat dat uiteindelijk een procedure is waarin alle machtsmiddelen van de overheid tegen de dader kunnen worden ingezet, zitten daar risico's aan vast.

In de tweede plaats was men bang dat de waarheidsvinding in strafzaken onder druk zou komen omdat de partijdigheid van sommige informanten zou leiden tot een onzorgvuldig feitenonderzoek.

Als getuigen (met name het slachtoffer) en deskundigen belang hebben bij de uitkomst van de zaak, zouden deze wel eens- al dan niet bewust- een vertekend beeld kunnen geven van de gebeurtenis waarvoor de verdachte zich strafrechtelijk moet verantwoorden.

En ten derde voorzag men als ongewenst gevolg van een regeling waardoor het slachtoffer meer te vertellen zou krijgen dat dan de strafrechter te weinig geconcentreerd zou zijn op zijn eigenlijke functie, namelijk het berechten van de strafzaak volgens de procedure die zorgvuldig is vastgelegd in het Wetboek van Strafvordering. In dat wetboek heeft de verdachte een aantal bevoegdheden gekregen. De rechten- zo u wilt: de belangen- van de gemeenschap en de verdachte zijn nauwgezet afgewogen en als je nu de civiele interventie in zo'n strafzaak op grote schaal toelaat, is men bang dat de rechter de civiele kwestie als hoofdzaak gaat zien en dat hij te weinig aandacht zal kunnen richten op het bewaken van een goede uitvoering van de strafprocedure.

Dit zijn de belangrijkste elementen die een rol hebben gespeeld bij het terugdringen van de rol van het slachtoffer in het strafproces. Wat ik daarmee wil zeggen is niet dat wij ons daar blijvend bij moeten neerleggen. Het tegendeel is stellig het geval. Wat ik er wel mee wil zeggen is dat wij bij alle inspanningen ten behoeve van mensen die zijn gedupeerd door een delict, rekening moeten houden met deze factoren, dat we dus in de gaten moeten houden dat er altijd nog andere respectabele belangen in het geding zijn.

Het tweede punt dat ik naar voren wil brengen is dat er binnen het geldende recht geweldig veel gedaan kan worden voor gelaedeerden. Het is naar mijn vaste overtuiging een misverstand dat de rechtspositie van slachtoffers van delicten in alle opzichten ernstig te wensen over laat. Het probleem ligt dan ook ten dele ergens anders. In de eerste plaats in de onbekendheid met de bestaande regelingen. Er zijn talloze slachtoffers die niet op de hoogte zijn van hun mogelijkheden. Daarenboven zijn ook veel hulpverleners te weinig vertrouwd met de jurisidische voorschriften terzake. In dat opzicht valt het toe te juichen dat op 12 december 1985 het Landelijk Bureau Slachtofferhulp officieel is geopend. Hoewel het wellicht een beetje oneerbiedig is om hardop te zeggen, zijn er ook veel politiefunktionarissen en leden van het Openbaar Ministerie en zelfs rechters die te weinig "technische" kennis hebben over de mogelijkheden die er naar geldend recht bestaan voor slachtoffers van delicten.

Als de bestaande mogelijkheden in alle gevallen optimaal benut zouden worden, zou heel veel leed voorkomen kunnen worden of kunnen worden weggenomen. Het positieve recht biedt nogal wat ruimte om de materiële en de ideële schade van gelaedeerden te vergoeden, en wat misschien nog veel belangrijker is: de wet hoeft niet veranderd te worden om slachtoffers gewoon vriendelijk en met empathie tegemoet te treden. Iedereen die regelmatig in contact is geweest met slachtoffers weet dat hun voornaamste klacht is dat ze zich buitengesloten voelen, dat ze in het verloop van de strafrechtelijke procedure niet serieus genomen worden. Dat blijkt uit alle onderzoeken.

Nogmaals: om aan die grief tegemoet te komen hoeft de wet niet te veranderen. Dat is veeleer een kwestie van mentaliteit, van instelling bij de functionarissen binnen de bestaande rechtspleging.

Betekent het vorenstaande dat ik wel tevreden ben met het recht zoals het op dit punt luidt, dat er naar mijn mening niet méér nodig is dan een mentaliteitsverandering bij de functionarissen in de rechtspleging? Dat is allerminst het geval. Ik denk dat er wel degelijk reden is om ook in de regelgeving hernieuwde aandacht te besteden aan de positie van slachtoffers en delicten.

In dit verband kunnen twee strategieën worden gevolgd. De eerste is die van de Coönrhert-Liga. Dat is een strategie die ook werd verdedigd op een bijeenkomst in mei van dit jaar van de Vereniging voor Strafrecht in Rotterdam (zie NJB 1985, p. 524-525). Aanhangers van dit perspectief huldigen de opvatting dat de traditionele hervormingen in het belang van benadeelden nooit tot werkelijk interessante resultaten kunnen leiden, aangezien men dan niet tot de kern van het probleem doordringt. Orthodoxe pleitbezorgers van slachtoffers van delicten zien namelijk over het hoofd dat de justitiële context per definitie in de weg staat aan een bevreemdende regeling van de onderlinge (o.a. vermogensrechtelijke) betrekkingen tussen de individuen waarvan de één op wederrechtelijke wijze schade heeft toegebracht aan de ander. Zie bijvoorbeeld p.2 van de Notitie van de Coornhert-Liga ter voorbereiding van de studiedag: "De strafrechtspleging faalt indien en voorzover zij genoegdoening voor slachtoffers beoogt en is in die richting waarschijnlijk ook niet goed te veranderen". Of met andere woorden: Het moet maar eens afgelopen zijn met aanpassingen in de marge van het strafrechtelijk systeem want dat systeem deugt zelf niet. Iedere verandering die is georiënteerd op de uitgangspunten van het vigerende stelsel heeft dus onvermijderlijk- en ten onrechte- een legitimerend effect op de bestaande orde en uiteindelijk wordt het slachtoffer daar niet beter van. Wat je dus moet doen is een heel nieuw systeem van rechtspleging introduceren (vgl. ook H. Bianchi, Alternatieven voor of in het strafproces, in : Strafrecht in perspectief, Arnhem 1980, p. 65-80). Je moet de strafrechtspleging civiliseren, je moet het civiele geding optuigen en eigenlijk is repressie van de overheid tegen de dader dan helemaal niet meer nodig. Dat is- welhaast geforceerd samengevat- de eerste strategie om op te komen voor de belangen van slachtoffers.

~~Ik heb vrij vergaande bezwaren tegen die strategie. Volgens mij is het een benadering van het probleem die uiteindelijk niets oplevert voor slachtoffers van delicten. In de eerste plaats zijn allerlei praktische vragen die beslissend zijn voor de realiseerbaarheid van dergelijke plannen nog onbeantwoord. Dat is niet zomaar een flauwe tegenwerping, maar betreft een eerste - essentiële- voorwaarde. Wat kost bijvoorbeeld een eventuele invoering van nieuwe plannen als de collectivering van aansprakelijkheid, het oprichten van fondsen, en het optimaliseren van regresrecht?~~

Welke rechtsgrond is er eigenlijk voor de collectivering van de aansprakelijkheid voor crimineel onrecht? Wat zou in zo'n stelstel de bewijspositie van betrokkenen zijn? Kan iedereen die meent te zijn mishandeld dan zomaar zeggen tegen zo'n fonds: "Ik ben op mijn kop geslagen en ik wens vergoeding"?

Wat zijn de gevolgen als het "dark number" verdwijnt ten gevolge van de "verbeterde" verhaalsrechten? Denk eens aan fietsendiefstal. Daarvan zijn er honderdduizenden per jaar. Kan iedereen dan aan het loket van zo'n fonds of via collectieve verzekering de waarde van een nieuwe fiets claimen? Dit zijn elementaire praktische vragen, waarvan, en dat moet mij toch wel eerlijk van het hart, de eerste nog moet worden beantwoord.

Op de eerdergenoemde bijeenkomst in Rotterdam, waar een groep advocaten een soortgelijk voorstel verdedigde, kwam de ene spreker na de ander die dit soort vragen in het midden bracht en daar werd zo al niet lacherig, dan toch minstens laconiek op gereageerd, in de trant van: Ja, dat is een kwestie van uitwerking, of: Daar weten wij ook geen antwoord op, maar het is toch een goed idee, want het is immers ontegenzeggelijk heel iets anders dan wat wij nu doen en het levert veel meer op dan dat gepeuter en gepriegel in de marge van het bestaande strafrecht.

Ik vind dat zo'n rigoureuze idee beter doordacht moet worden, vóórdat het zelfs maar als alternatief kan worden blootgesteld aan de rechtspolitieke discussie, Het vorenstaande bevat reeds colossale voorspelbare problemen, maar het staat voor mij vast dat door de ingrijpendheid van dit type voorstellen de onvoorziene problemen nog groter zijn. Als je de strafrechtpleging in die richting zou hervormen dan heeft dat onvermijdelijk nadelen tot gevolg waar we helemaal geen idee van hebben. In de wetenschapstheorie bestaat er redelijke eensgezindsheid op het punt dat hoe ingrijpender de maatschappelijke hervorming is die je wilt doorvoeren, hoe meer onvoorspelbare nadelen dat met zich mee zal brengen. (Hierop wordt bijvoorbeeld voortdurend gewezen in het werk van K.R. Popper. Zie o.a. van diens hand "The open society and its enemies" en "The poverty of Historicism, London 1957 ").

De voorzitter heeft vanmorgen in zijn inleiding het congres "Rechtsomlegging" genoemd. Dat komt mij tamelijk goed uit, want in de bundel opstellen die naar aanleiding van dat congres is uitgegeven is een uitspraak van Stanley Cohen opgenomen, waarin het bezwaar dat ik zojuist heb gemaakt tegen de strategie van o.a. de Coornhert-Liga nog eens wordt onderstreept: "We all have a great deal of enthusiasm to try to dismantle or at least fight against a system which has been so unjust and inefficient in the past, but at the same time we ought to be very careful about what takes its place. This is particular relevant because as sociologists we know that many of the changes that do take place are out of our hands. The history of penal reform or criminal law reform has been one in which the best of intentions, the most sincere of motives have often led to the most disastrous consequences." (Zie S. Cohen, Diversion and community control: problems and illusions, in Rechtsomlegging, Nijmegen 1980, p. 53).

Het is dus zo, dat aan de ene kant de voorspelbare problemen groot zijn, doch de onvoorspelbare problemen in verband met de onderhavige strategie (uiteraard moet u mij niet vragen welke dat zijn) zijn op wetenschapstheoretische gronden waarschijnlijk niet minder belangrijk. Afwikkeling van de strafzaak, dames en heren, in een procedure die wordt gekenmerkt door formalisering en professionalisering, is iets waar de Coornhert-Liga in het voetspoor van Hulsmans abolitionistische perspectief bezwaar tegen maakt. Ik ben daarentegen van mening, en daar heb ik in mijn proefschrift enkele bladzijden (p. 182-187) *1 aan gewijd, dat die professionalisering en formalisering van de procedure grote voordelen heeft. Dergelijke geformaliseerde procedures zijn onmisbaar, al was het alleen al omdat daarin de individualiteit van de betrokkenen het best kan worden gewaarborgd. Dan bedoel ik de individualiteit van het slachtoffer, maar ook die van de dader. Als er een delict is - als er een onplezierige gebeurtenis is, zoals sommigen zeggen- dan zijn daarbij tenminste twee partijen betrokken: een dader en een slachtoffer. Ik denk dat het van groot belang is dat de procedure waarin zo'n onplezierige gebeurtenis wordt afgewikkeld, ruimte laat om ieder individu in zijn waarde te laten. Het zou kwalijk zijn als een dader gedwongen kan worden om zich te conformeren aan het waardestelstel van zijn opponenten. Melai heeft er terecht op gewezen dat de samenleving geen onveranderlijk gegeven is, maar een produkt van (in verschillende opzichten gedwongen) samenlevende individuen die worden beheerst door wisselende en ongelijke loyaliteiten. (Zie het wetboek van strafvordering, inleiding aant. 2.5.) Dit inzicht ligt ten grondslag aan de huidige procedure van strafrechtelijke rechtshandhaving. De kwaliteit van de gedingvoering wordt zodoende bevorderd door pluriformiteit te stimuleren. Ik denk dus, samenvattend, dat het individu, zowel het slachtoffer alsook de dader, het best tot zijn recht kan komen in een mede door professionals gevoerde en gecontroleerde procedure, die is gereguleerd in heldere en zinvolle vormvoorschriften.

Het is daarom ook, en daarmee anticipeer ik op wat ik hoop dat andere sprekers vandaag nog zullen opmerken, een misleidende voorstelling van zaken om de mogelijke inspanning ten behoeve van slachtoffers in te delen in slechts twee categorieën: het zogenaamde systeemperspectief en het zogenaamde cliëntenperspectief, oftewel de systeemoriëntatie en de cliëntoriëntatie. Deze typering is van Hulsmans (zie Delikt en Delinkwent 1984, p. 927-928). Het systeemperspectief wordt dan omschreven als iets waarin mensen zich inspannen voor slachtoffers teneinde daarmee de strafrechtspleging te versterken. De reden van de inspanning ten behoeve van slachtoffers zou dan zijn het versterken van de strafrechtelijke repressie. Het consumentenperspectief, het cliëntenperspectief, is dan de enige mogelijkheid om (fundamentele) kritiek te uiten op de strafrechtspleging en in het verband daarvan iets te doen voor de slachtoffers.

Ik wijs die tweedeling van de hand, Ik denk dat zonder het oogmerk van versterking van het strafrechtelijk systeem, op de meest effectieve en de meest aannemelijke wijze opgekomen kan worden voor de belangen van de slachtoffers, door eenvoudige, haalbare wijzigingen aan de brengen in het bestaande rechtsstelsel (zie voor een nadere verantwoording van dit standpunt mijn proefschrift p. 186-187). Ik pleit voor de stelling dat werkelijke belangstelling voor de slachtoffers moet leiden tot matiging van ambitie en matiging van pretenties, door het geldende recht als uitgangspunt te nemen. Als uitgangspunt, maar niet als gegeven of een onveranderbare grootheid.

De tweede strategie is dan de strategie van de geleidelijke hervorming: aanpassing op onderdelen waar concrete knelpunten zich voordoen. Waar het slachtoffer in de praktijk problemen blijkt te hebben moet worden gezien of die kunnen worden verholpen zonder dat daardoor de eerder genoemde belangen van andere deelnemers aan het proces in het gedrang komen. Er zijn meerdere principiële argumenten om op deze wijze in te grijpen ten behoeve van gelaedeerden.

In de eerste plaats kan worden verwezen naar de desgenaamde vermaatschappelijking van het recht: dit is een naoorlogs proces waarin het recht in toenemende mate wordt gehanteerd als middel om bepaalde ontwikkelingen in de samenleving te remmen of juist te stimuleren, en waarin het heel duidelijk past om iets te doen aan problemen van de rechtssubjecten die primair zijn getroffen in een belang dat door de strafrechtelijk gesanctioneerde delictomschrijving wordt beschermd. Indien- en dat is iets waarin ik het standpunt van de Coornhert-Liga van harte onderschrijf- er een delict is begaan, is er weliswaar eo ipso een inbreuk gepleegd op het abstractum "rechtsorde" , maar in de allereerste plaats een inbreuk op het belang van het slachtoffer. Daar moet je dus iets aan doen.

In de tweede plaats denk ik dat de doeleinden van de schadevergoeding bij nadere analyse niet afwijken van de doeleinden van de straf. Dat betekent dat de schadevergoeding ook theoretisch en volgens de heersende opvattingen daaromtrent een publiek belang is, dat meer dan tegenwoordig een rol zou moeten spelen in de strafrechtelijke afdoening van zaken (zie de literatuur- opgave hieromtrent in mijn dissertatie, p. 142-145)

In de derde plaats moet een opmerking worden gemaakt over de maatschappelijke betekenis van het strafproces. De voorzitter van de Coornhert-Liga noemt dat metafysische speculati en daar heeft hij wel een klein beetje gelijk in. Ik denk niettemin dt moet worden aangenomen dat in een aantal gevallen- vooral van opzienbarende delicten- het strafproces wel degelijk een zekere appaiserende werking in de samenleving heeft: men ziet immers dat er wordt gereageerd op schendingen van elementaire gedragsnormen, die door de werkgever van een strafsanctie zijn voorzien. Maar voor dat rustgevende en normbevestigende effect is natuurlijk wel nodig dat er adequaat wordt gereageerd, en één van de maatstaven voor het adequaat reageren kan zijn gelegen in een aannemelijke bejegening van het slachtoffer. Tegen die achtergrond zou ik tenminste de volgende wettelijke maatregelen willen aanbevelen.

Afschaffen van de limieten waartoe een beledigde partij zich in het strafgeding kan voegen. Onder geen beding kan worden volstaan met het verhogen van de maxima. De gronden voor het afschaffen van de beperkingen in artikelen 44 en 56 RO laten namelijk in dit opzicht geen compromis toe. De strafrechtsbedeling is in meerdere opzichten berekend op de restitutie van grote schadebedragen. Bij de transactie is de schadevergoeding ongelimiteerd. In geval van een voorwaardelijke sepôt is schadevergoeding evenmin aan een maximum geboden, en in het kader van een voorwaardelijke veroordeling door de rechter geldt hetzelfde ten aanzien van de bijzondere voorwaarde schadevergoeding aan de benadeelde. Waarom zou dan de voeging door de beledigde partij wél aan een limiet gebonden moeten zijn? Ik kan dat niet inzien. Je moet niet alle hoge vorderingen uit het strafgeding weren, maar vooral de ingewikkelde acties van de beledigde partij. Het strafproces moet niet verworpen of degenereren tot een civiele twist waarbij een beoordeling van de schadeplichtigheid van de verdachte eigenlijk helemaal in de weg komt te staan aan een normaal verloop van de strafzaak. Daarom moet de rechter de bevoegdheid krijgen om als de vordering werkelijk ingewikkeld blijkt te zijn, die vordering niet-ontvankelijk te verklaren zodat die vordering alsnog aan de civiele rechter kan worden voorgelegd.

Indien dit voorstel om de maxima uit artikelen 44 en 56 RO te schrappen zou worden aanvaard, zijn er volgens mij twee aanvullende maatregelen nodig- althans dringend gewenst- om te verzekeren dat de beledigde partij de procedure van artikelen 332 e.v. Sv. daadwerkelijk effectief kan benutten.

In de eerste plaats zal de benadeelde de bevoegdheid moeten krijgen om getuigen en deskundigen in het strafgeding te brengen. En c.: daarnaast dient hij het recht te krijgen om rechtsmiddelen aan te wenden tegen het vonnis dat ten aanzien van zijn vordering is geweest. Ik zal omwille van de tijd niet uitleggen op welke wijze deze voorstellen kunnen worden ondersteund (zie voor een uitvoerige beschouwing hieromtrent mijn proefschrift p. 301-305 en p. 310-317).

Ter afsluiting zou ik nog een opmerking willen maken over de mogelijkheid dat slachtoffers de gelegenheid krijgen om zelf een strafgeding op gang te brengen. Een bevoegdheid daartoe bestaat in Frankrijk en België (de zogenaamde "citation directe") en in West-Duitsland op bescheiden schaal (de zogenaamde "Privatklage"). Een soortgelijke hervorming van het Nederlandse stelsel dient volgens mij niet te worden aanvaard. Ter motivering van dit standpunt wil ik u drie argumenten voorhouden.

In de eerste plaats zal het eenieder duidelijk zijn dat er waarborgen moeten worden gecreëerd om lichtvaardige vervolging te voorkomen. Er zal een toetsende instantie moeten zijn die bij bezwaar van de verdachte - of van het OM- kan beoordelen of de dagvaarding misschien ongefundeerd of ongegrond is, vergelijkbaar met de huidige procedure van het bezwaarschrift tegen de dagvaarding.

Dan wordt er echter een rechter ingeschakeld die gaat bepalen of het slachtoffer de dader al dan niet terecht voor de strafrechter heeft willen brengen.

Welnu, dat is precies wat zo'n slachtoffer zal ervaren als ondergraving van de essentie van het particuliere vervolgingsrecht. Uit onderzoek in Amerika is gebleken dat je slachtoffers niet slechter kunt behandelen dan ze een bevoegdheid toekennen waarin ze uiteindelijk teleurgesteld raken (zie o.a. R. Elias, Victims of the system. Crime victims and compensation in American politics and criminal justice, New York, 1983). Het blijkt ook (misschien dat er straks nog iets over wordt gezegd van de kant van de schadefonds) dat als je een aanvullende mogelijkheid in de wetgeving opneemt en je maakt je verwachtingen niet waar, dan ben je niet op punt nul maar dan ben je nog verder van huis: dan heb je de groep slachtoffers nog verder van je vervreemd (zie bijvoorbeeld A.R. Bloembergen, Een schadefonds geweldsmisdrijven?, DD 1973, p. 142)

De tweede reden dat ik die directe dagvaarding van de hand zou willen wijzen, betreft het gevaar van doorkruising van het vervolgingsbeleid. Als u bedenkt dat er grote sectoren van de strafwetgeving zijn die hevig omstreden zijn, dan is het de vraag of het maatschappelijk bezien verstandig is om het individu de mogelijkheid te geven om strafvervolging in te stellen. Denkt u aan sectoren als de zedelijkheidswetgeving. Jarenlang hebben wij discussies gehad over de legalisering van abortus provocatus. Stelt u zich eens voor hoe de situatie toen had gelegen als particulieren de mogelijkheid zouden hebben gehad om strafvervolging in gang te zetten. Ik denk dat dan de discussie nog verder vertroebeld zou worden, en de zaak nog moeilijker zou zijn komen te liggen. U kunt zelf dit voorbeeld aanvullen met vele andere.

Daarenboven biedt het vervolgingsbeleid enig redres voor de strafrechtspiegeling met betrekking tot massaal voorkomende delicten, of in gevallen waarin één dader- bijvoorbeeld een drugsverslaafde - een grote serie misdrijven begaat. Men zou in deze sectoren rekening moeten houden met congestieverschijnselen in geval van doorbreking van het vervolgingsmonopolie van het OM.

Als derde argument tegen de onderhavige hervorming noem ik de mogelijkheid van oneigenlijk gebruik door de beledigde partij: zij zou deze bevoegdheid kunnen hanteren als pressiemiddel voor een "onnauwkeurige" schaderegeling. In de Bondsrepubliek wordt de fguur van de "Nebenklage" inderdaad regelmatig op deze wijze misbruikt (zie o.a. J.J. Prinz, Die Nebenklage- ein uberholtes Rechtsinstitut, Zeitschrift fur Rechtspolitik 1971, Heft 1, p. 129, en mijn dissertatie p. 250-251).

Er is volgens mij alle reden om de slachtoffers meer dan thans te betrekken bij de verschillende beslissingen die een officier van justitie moet nemen. Als een gelaedeerde absoluut géén prijs stelt op vervolging zal het OM wel erg zwaarwegende redenen moeten hebben om toch tot dagvaarding over te gaan.

Omgekeerd zal het OM er- indien dat redelijkerwijs haalbaar is- goed aan doen om een slachtoffer te polsen omtrent een voorgenomen beslissing tot seponering. Maar deze invloed mag mijn inziens op de vorenstaande gronden niet zó ver gaan dat de benadeelde een autonoom recht zou krijgen om al dan niet een strafgeding plaats te laten hebben.

*1 Mr. M.S. Groenhuysen, 'Schadevergoeding voor slachtoffers van delicten in het strafgeding', Uitg: Ars Aegni Libri, september 1985